

Euroopan oikeusasiamies

Vuosikertomus
2015

Euroopan oikeusasiamies

Vuosikertomus
2015

Sisällysluettelo

Johdanto	4
1 Vuosi 2015 pähkinänkuoressa	6
2 Keskeiset aiheet	7
2.1 Avoimuus	7
2.2 EU:n päätöksenteon avoimuus	9
2.3 Eturyhmätoiminnan avoimuus	10
2.4 Eettiset kysymykset	12
2.5 Perusoikeudet	14
2.6 EU:n kilpailupolitiikka	15
2.7 Julkinen osallistuminen EU:n päätöksentekoon	16
2.8 EU:n erillisvirastot	17
3 Oikeusasiamiehen toimiston 20-vuotispäivä	19
4 Suhteet EU:n toimielimiin	21
4.1 Euroopan parlamentti	21
4.2 Vetoamusvaliokunta	21
4.3 Euroopan komissio	22
4.4 Muut EU:n toimielimet, elimet ja erillisvirastot	22
4.5 YK:n vammaisyleissopimus	23
5 Euroopan oikeusasiamiesten verkosto	25
6 Resurssit	29
6.1 Talousarvio	29
6.2 Resurssien käyttö	29
6.3 Oikeusasiamiehen tukena oleva ryhmä	30
7 Kantelujen tyyppi ja lähde	31
8 Kantelun kohteena olleet toimielimet ja elimet	34
9 Kantelujen aiheet	35
10 Tulokset	36
11 Kantelujen käsittely	38
12 Oikeusasiamiehen ehdotusten noudattaminen	39
Näin otat yhteyttä Euroopan oikeusasiamieheen	40

Emily O'Reilly, Euroopan oikeusasiamies.

Minulla on ilo esitellä vuoden 2015 vuosikertomus.

Vuosi oli erityinen, koska se oli 20-vuotisjuhlavuosi. Toimisto on käsitellyt vuodesta 1995 alkaen 48 840 kantelua.

Toiminnan peruseriaatteina ovat olleet alusta alkaen riippumattomuus ja puolueettomuus, joiden ansiosta se on kehittynyt nopeasti arvostetuksi elimeksi, jollainen se nykyään on. Olen ylpeä voidessani jatkaa tätä perinnettä.

Vuosi oli erityinen muutenkin. Se osoitti, että oikeusasiamiehen työ voi ajan myötä vaikuttaa myönteisesti EU:n hallinnon toimintaan. Tämä noudattaa strategiaani lisätä toimiston vaikuttavuutta, merkittävyyttä ja näkyvyyttä.

Tekemällä strategisia tutkimuksia EU:n toimielinten ongelmista toimisto pystyi parantamaan jo ennestään korkeaa avoimuutta ja hallinnollisia standardeja EU:n julkisissa elimissä.

Näin tapahtui monissa kysymyksissä ja toimielimissä vuoden 2015 aikana. Esimerkiksi EU:n ja Yhdysvaltojen välisissä kauppaneuvotteluissa komissio otti valtavia edistysaskeleita julkaisemalla etukäteen monia transatlanttiseen kauppa- ja investointikumppanuuteen (TTIP) liittyviä asiakirjoja. Se myös mainitsi avoimuuden lokakuussa julkaistun uuden kauppastrategiansa peruseriaatteena.

Niin sanottujen pyöröovitapausten asianmukaisesta käsittelystä annettujen toimiston suositusten mukaisesti komissio alkoi myös julkistaa tiettyjen komissiosta muualle töihin lähtevien johtavien virkamiesten nimiä ja tietoja.

Euroopan keskuspankki laati yhteydenottojeni jälkeen säännöt puhetilaisuuksista ja ilmoitti aikovansa julkistaa johtokuntansa jäsenten kokoukset. Frontex puolestaan hyväksyi suositukseni siitä, että EU:sta pakolla palautettavien siirtolaisten perusoikeudet taataan.

Toimistoni ei ollut näissä kysymyksissä suinkaan ainoa toimija, mutta se pystyi kanavoimaan kansalaisten, kansalaisyhteiskunnan ja Euroopan parlamentin jäsenten ilmaisemia huolia pyytämällä EU:n toimielimiä toteuttamaan konkreettisia toimenpiteitä.

Nämä tulokset edustavat kansalaisille etua järjestelmään nähden, mutta työni ytimessä on kuitenkin yksilöiden tukeminen heidän ongelmissaan EU:n julkisen hallinnon kanssa. Olen erittäin tyytyväinen, että EU:n toimielinten ehdotusten noudattamisaste oli ennätyskelliset 90 % vuonna 2015 eli kokonaiset kymmenen prosenttiyksikköä enemmän kuin edellisenä vuonna.

Vuonna 2015 käynnistettiin myös Euroopan oikeusasiamiesten verkostoa (ENO) koskevia uudistuksia, muun muassa tekemällä rinnakkaisia tutkimuksia kansallisella ja EU:n tasolla. Ehdotukset perustuivat Frontex-tutkimuksen aikana tekemäämme onnistuneeseen yhteistyöhön, ja niiden tarkoituksena on hyödyttää kansalaisia kokoamalla keskinäistä asiantuntemustamme yhteen.

Oikeusasiamiehillä on tapana tarkastella kehitystä siltä kannalta, mitä on vielä tehtävä. Mielestäni voidaan kuitenkin reilusti sanoa, että kulunut vuosi voi pitää tukevana ponnahduslautana tulevaa työtä varten.

Kiitos teille kaikille, jotka teette työstämme mahdollista.

Emily O'Reilly

Luku 1

Vuosi 2015 pähkinäkuoressa

Vuonna 2015 oikeusasiamiehelle tapahtui paljon. Tuolloin alettiin toteuttaa oikeusasiamiehen strategiaa, jonka tavoitteena on suurempi vaikuttavuus, näkyvyys ja merkittävyys. Seuraavassa on vuoden tärkeimpiä tapahtumia:

2015

- Tammikuu**
Komissiolle osoitettu kirje asiantuntijaryhmien avoimuuden ja tasapainon lisäämisestä
- Helmikuu**
Oikeusasiamies päättää oma-aloitteisen tutkimuksen EU:n toimielinten epäkohtien paljastamista koskevista säännöistä
- Maaliskuu**
Oikeusasiamies antaa komissiolle tunnustusta TTIP-neuvottelujen avoimuuden lisäämisestä
- Huhtikuu**
Euroopan oikeusasiamiesten verkoston seminaari Varsovassa
- Toukokuu**
"Is Brussels the new Washington D.C.?" – Oikeusasiamiehen tapahtuma eturyhmätoiminnan avoimuudesta
- Kesäkuu**
Komission maksuviivästyksistä aloitettiin tutkimus
- Heinäkuu**
Komissiolle osoitettu kirje väliaikaisesta eettisestä komiteasta
- Elokuu**
Vammaisyleissopimuksen täytäntöönpanoa EU:ssa koskeva tarkastelu
- Syyskuu**
Kolmikantakokoukset ja EU:n lainsäädäntötyön avoimuus – Oikeusasiamiehen järjestämä tapahtuma
- Lokakuu**
Suositukset tupakka-alan eturyhmätoiminnan avoimuudesta
- Marraskuu**
Euroopan oikeusasiamiehen toimiston 20-vuotisjuhla
- Joulukuu**
Euroopan keskuspankki saattaa puhetilaisuuksia koskevat säännöt ajan tasalle

Euroopan oikeusasiamiehen tehtävänä on auttaa kansalaisia EU:n toimielimiin, elimiin ja erillisvirastoihin liittyvissä erilaisissa kysymyksissä. Aiheet vaihtelevat sopimusongelmista perusoikeuksien loukkauksiin, päätöksenteon avoimuuden puutteeseen ja asiakirjoihin tutustumisen kieltämiseen. Emily O'Reilly aloitti työssään vuonna 2013, ja siitä lähtien hän on omasta aloitteestaan täydentänyt oikeusasiamiehen kanteluiden käsittelyä koskevaa työtä strategisilla tutkimuksilla. Tarkoituksena on hyödyttää mahdollisimman monia kansalaisia selvittämällä järjestelmälle ominaisia ongelmia. Tavoitteena on varmistaa, että kansalaiset saavat EU:n julkiselta hallinnolta avointa ja moitteettomasti toimivaa palvelua riippumatta siitä, perustuuko tutkimus yksittäiseen kanteluun vai onko se osa strategista tutkintaa.

2.1 Avoimuus

Emily O'Reilly, Euroopan oikeusasiamies

Väitetty avoimuuden puute oli edelleen yleisin Euroopan oikeusasiamiehen tietoon saatetuista aiheista. Sen osuus kanteluista vuonna 2015 oli 22,4 %. Tällaiset tapaukset koskivat esimerkiksi sitä, että toimielimet kieltäytyivät antamasta asiakirjoja tai tietoja tutustumista varten.

Oikeusasiamiehen käynnistämä [strateginen tutkimus](#) EU:n ja Yhdysvaltojen välille ehdotetun transatlanttisen kauppaja investointikumppanuuden (TTIP) avoimuudesta on yksi tällainen esimerkki. Komissio vastasi maaliskuussa 2015 oikeusasiamiehen ehdotuksiin siitä, miten TTIP-neuvotteluista

#1

Cecilia Malmström

Good, constructive discussions with @EUombudsman Emily O'Reilly today, on how to take transparency in #TTIP negotiations further

Kauppapolitiikasta vastaava Euroopan komission jäsen Cecilia Malmström kiittää Euroopan oikeusasiamiestä Emily O'Reillyä TTIP-neuvottelujen avoimuuden lisäämistä koskevista hyvistä ja rakentavista keskusteluista.

EU:n jäsenvaltiot antoivat Euroopan komissiolle valtuudet neuvotella puolestaan TTIP-sopimuksesta.

#2

Alberto Alemanno

The #ECB embraces transparency following @EUombudsman recommendations | @TheGoodLobby

Euroopan keskuspankki hyväksyy avoimuuden osaksi toimintaansa Euroopan oikeusasiamiehen suositusten perusteella.

saadaan aiempaa avoimempia, lupaamalla julkaista etukäteen aiempaa enemmän TTIP-asiakirjoja. Tälle toimenpiteelle oikeusasiamies [antoi tunnustusta](#). Oikeusasiamies myös [kirjoitti](#) EU:n kauppapolitiikasta vastaavalle komission jäsenelle Cecilia Malmströmille ja ilmoitti suhtautuvansa myönteisesti siihen mennessä toteutettuihin toimenpiteisiin ja kehotti ottamaan avoimuuden olennaiseksi osaksi komission uutta kauppapoliittista strategiaa. Kun komissio lokakuussa julkaisi uuden kauppapoliittisen strategiansa, avoimuus oli kolmen peruserätyksen joukossa. [#1](#)

Nämä toisiaan seuranneet vaiheet lisäsivät huomattavasti kauppaneuvottelujen avoimuutta. Komissio ei reagoinut yksinomaan oikeusasiamiehen työhön. Monet toimijat – kansalaisyhteiskunnasta Euroopan parlamentin jäseniin – olivat ilmaisseet huolensa. Käynnistämällä tutkimuksen oikeusasiamies kuitenkin pystyi kanavoimaan monia näistä huolista ja auttoi saamaan aikaan konkreettisia tuloksia tekemällä komissiolle täsmällisiä ehdotuksia.

Toinen avoimuuden lisäämisessä vuonna 2015 huomattavasti edistynyt toimielin oli Euroopan keskuspankki (EKP). Oikeusasiamies [kirjoitti](#) EKP:n pääjohtajalle Mario Draghille toukokuussa ja pyysi selvennyksiä tapauksesta, jossa rajatulle yleisölle oli ehkä paljastettu markkinoiden kannalta mahdollisesti arkaluonteista tietoa. Pääjohtaja Draghi [vastasi](#), että oikeusasiamiehen kirje oli saanut EKP:n pohtimaan lisätoimenpiteitä viestintäkanaviensa avoimuuden parantamiseksi. EKP julkaisi lokakuussa uudet ohjauserätykset puhetilaisuuksia varten ja täsmensi, että markkinoiden kannalta arkaluonteista tietoa ei pitäisi paljastaa ei-julkisissa tapahtumissa tai kahdenvälisissä tapaamisissa. Se määräsi myös ”hiljaisesta jaksosta”, jonka aikana seitsemän päivää ennen EKP:n neuvoston kokouksia pidetyillä puheilla ja julkisesti tehdyillä huomautuksilla ei saisi vaikuttaa odotuksiin tulevista rahapolitiikan päätöksistä. [#2](#)

Pankki ilmoitti lokakuun lopussa, että keväästä 2016 alkaen se alkaisi julkaista kolmen kuukauden välein luetteloja johtokuntansa jäsenten kokouksista. Joulukuussa se kehitti näitä toimenpiteitä edelleen ilmoittamalla, että se jatkaisi ”hiljaista jaksoa” siten, että johtokunnan jäsenet eivät saisi tavata tiedotusvälineitä, markkinaosallistujia tai muita ulkopuolisia, joilla on rahapolitiikkaan liittyviä etuja, tai puhua näille neuvoston kokouksia edeltävällä viikolla. Oikeusasiamies [suhtautui myönteisesti](#) näihin toimenpiteisiin ja huomautti, että EKP:lle annettu valtava vastuu merkitsee, että sen on vieläkin tärkeämpää pyrkiä täyttämään hallintoa koskevat korkeimmat vaatimukset.

2.2 EU:n päätöksenteon avoimuus

Koska EU:n lainsäädäntö vaikuttaa käytännöllisesti katsoen kaikkeen kansalaisten elämään, on olennaisen tärkeää, että lainsäädännöstä tiedotetaan yleisölle kattavasti.

Osin tämän takia oikeusasiamies päätti [käynnistää](#) tutkimuksen ”kolmikantakokousten” avoimuudesta toukokuussa 2015. Kolmikantakokoukset ovat Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission välisiä epävirallisia neuvotteluja, joiden tarkoituksena on saada aikaan lopullisia sopimuksia EU:n uudesta lainsäädännöstä. EU:n yhteispäätösmenettelyssä sekä parlamentin että neuvoston on hyväksyttävä komission toimittamat lainsäädäntöehdotukset. Menettelyyn voi kuulua jopa kolme käsittelyä, mutta kolmikantakokousten lisääntyttä noin 80 % EU:n laeista hyväksytään nyt ensimmäisessä käsittelyssä.

Monet toimijat – muun muassa Euroopan parlamentin jäsenet, kansallisten parlamenttien edustajat, kansalaisjärjestöt ja yritykset – ovat ilmaisseet huolensa siitä, että kolmikantaprosessin tehokkuushyötyjä saadaan ehkä avoimuuden kustannuksella. [#3](#)

Tutkinnan käynnistämiseksi oikeusasiamies lähetti [komission puheenjohtajalle](#), [parlamentin puhemiehelle](#) ja [neuvoston pääsihteerille](#) kirjeet, joissa hän huomautti, että kolmikantakokoukset tulkitaan enenevässä määrin paikaksi, jossa päätetään lopullisen lainsäädäntötekstin neuvotellusta sisällöstä. Oikeusasiamies kysyi muun muassa kolmikantakokouksiin liittyvien asiakirjojen julkaisemisesta etukäteen. Hän myös ilmoitti kolmelle toimielimelle haluavansa tutkinnan osana perehtyä kolmikantakokousten asiakirjoihin kahden äskettäin annetun säännöksen (kliinisiä kokeita koskeva asetus ja asuntoluottodirektiivi) osalta. Nämä lait valittiin, koska ne koskevat laajaa yleistä etua.

Oikeusasiamiehen toimiston syyskuussa järjestämään kolmikantakokousten avoimuutta koskevaan tapahtumaan osallistui yli 250 Euroopan parlamentin jäsentä, eturyhmien

Euroopan oikeusasiamiehen järjestämä tapahtuma: Kolmikantakokoukset ja lainsäädäntötyön avoimuus.

#3

Aoife White

Much EU law is hammered out in closed-door ‘trialogues.’ Got an opinion on that? [@EUombudsman](#) is listening: [http://www.ombudsman.europa.eu/press/release.faces/en/61593/html.bookmark ...](http://www.ombudsman.europa.eu/press/release.faces/en/61593/html.bookmark...)

Suuresta osasta EU:n lainsäädäntöä sovitaan suljettujen ovien takana ”kolmikantakokouksissa”. Mitä mieltä olet siitä? Euroopan oikeusasiamies kuuntelee.

#1 Storify

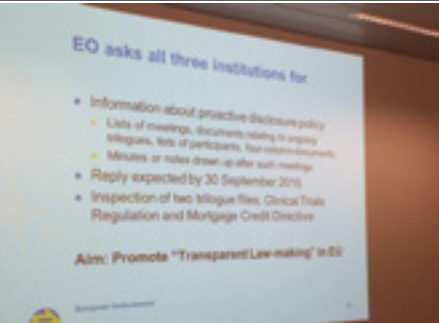

Oikeusasiamiehen kolmikantakokouksista ja lainsäädäntötyön avoimuudesta järjestämä tapahtuma

Verkkotyöskentelyä Euroopan oikeusasiamiehen 28. syyskuuta kansainvälisen Oikeus tietää -päivän tiimoilta kolmikantakokouksista ja lainsäädäntötyön avoimuudesta järjestämässä tapahtumassa.

#1 Euroopan oikeusasiamies

[Lehdistötiedote] Euroopan oikeusasiamies Emily O'Reilly on käynnistänyt tutkinnan "kolmikantakokousten" avoimuudesta EU:n lainsäädännön avoimuuden edistämiseksi. Kolmikantakokoukset ovat Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission välisiä epävirallisia neuvotteluja, joiden tarkoituksena on päästä varhain sopimukseen EU:n uudesta lainsäädännöstä.

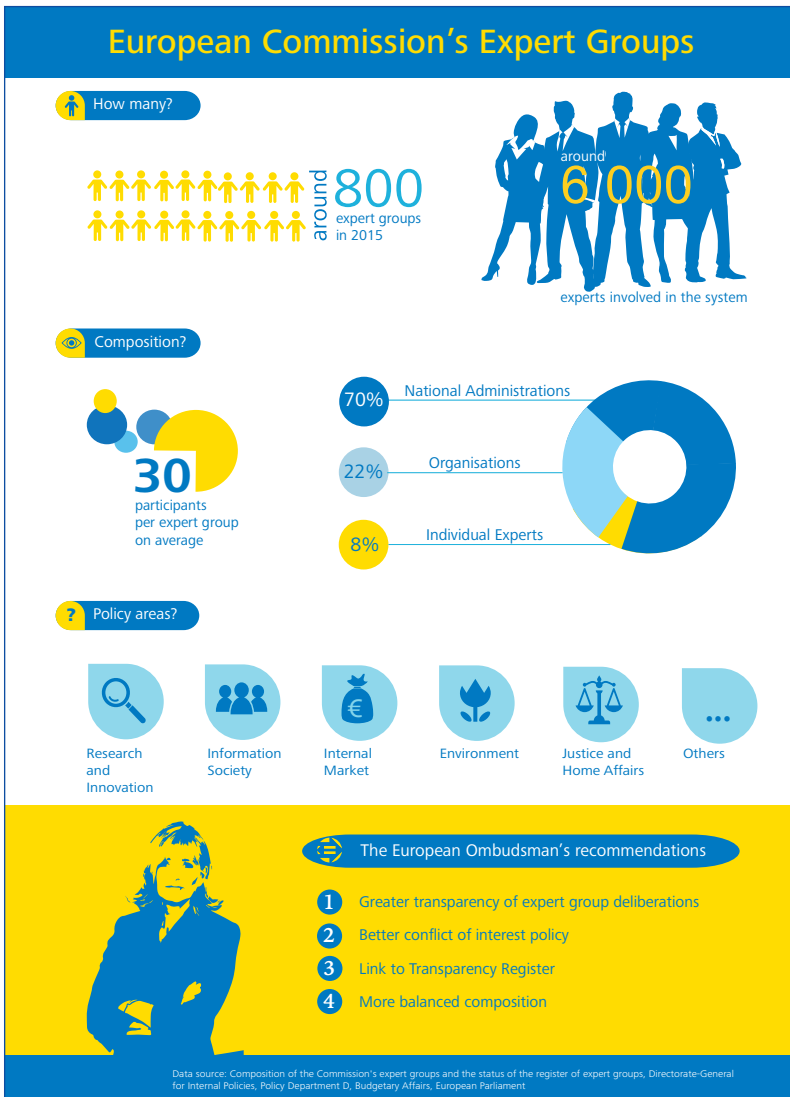
edustajaa, toimittajaa, tutkijaa ja muuta henkilöä. Osallistujat keskustelivat kolmikantakokousprosessin avoimuuden lisäämisen eduista, muun muassa siitä, onko kyseisten kokousten aikataulujen ja esityslistojen julkaiseminen tarpeellista. #1

Saatuaan toimielinten kannat kolmikantakokousten avoimuuteen ja tutkittuaan asiakirjoja oikeusasiamiehen toimisto [käynnisti](#) joulukuussa julkisen kuulemisen. Kuulemisessa haettiin yksityishenkilöiden, kansalaisjärjestöjen, elinkeinoelämän järjestöjen ja muiden organisaatioiden näkemyksiä monista kysymyksistä, muun muassa siitä, onko kolmikantaprosessi riittävän avoin ja miten avoimuuden lisääminen voisi vaikuttaa lainsäädäntöprosessiin. Oikeusasiamies tekee julkisen kuulemisen tulosten sekä kolmikantakokousten asiakirjojen tutkinnan ja kunkin kolmen toimielimen näkemyksen perusteella yleisen arvion siitä, millä toimenpiteillä kolmikantakokouksista saadaan aiempaa avoimempia. #1

Avoimuus tarkoittaa myös sitä, että julkinen hallinto kertoo avoimesti päätöksenteon taustalla vaikuttavista syistä. Juuri tästä syystä Saksan kansalainen teki oikeusasiamiehelle [kantelun](#). Hän syytti komissiota siitä, että komissio ei ollut selittänyt asianmukaisesti, miksi se ei tutkinut kansalaisen rikkomuskantelua, jossa hän väitti, että Saksa ei ollut pannut sähköisen viestinnän tietosuojadirektiiviä täytäntöön asianmukaisesti. Oikeusasiamies esitti kriittisen huomautuksen, koska hänen mielestään komissio ei ollut antanut riittävästi perusteluita sille, miksi se ei ryhtynyt toimenpiteisiin kahdessa kantelijan esiin ottamassa kysymyksessä. Nämä olivat tietojen tallennus- ja käsittelytapa Saksassa ja maan sähköisiä markkinoita koskevat säännöt.

2.3 Eturyhmätoiminnan avoimuus

Politiikan päätöksentekijät tarvitsevat usein asiantuntijoiden panosta lainsäädäntöesitysten laatimisessa. Komissiolla on tällä hetkellä yli 800 asiantuntijaryhmää, jotka antavat poliittisia neuvoja. Näiden ryhmien kokoonpano ja niiden työtä koskevien tietojen rajallinen saatavuus ovat kuitenkin herättäneet arvostelua. Oikeusasiamies käynnisti vuonna 2014 tutkinnan ryhmien kokoamisesta ja avoimuudesta. Sitä seuranneeseen julkiseen kuulemiseen annetut kannanotot auttoivat oikeusasiamiestä muokkaamaan parannusehdotuksia. Komissio [vastasi](#) toukokuussa 2015 ilmoittamalla, että se oli sopinut uusista eturistiriitoja koskevista toimintatavoista yksityishenkilönä nimettäville asiantuntijoille. Se totesi myös, että asiantuntijoiden valintaprosessi olisi aiempaa avoimempi, ja lupasi tarkistaa asiantuntijaryhmien rekisterinsä. Oikeusasiamies totesi, että nämä

Euroopan komissiota neuvoo politiikanteossa noin 800 asiantuntijaryhmää.

toimenpiteet olivat **rohkeasevia**, mutta komission on silti tehtävä enemmän, jotta ryhmiin voidaan soveltaa julkista valvontaa. **Suosituksessaan** hän pyysi komissiota julkaisemaan kattavat pöytäkirjat asiantuntijaryhmien kokouksista.

Euroopan oikeusasiamiehen järjestämä tapahtuma: "Is Brussels the new Washington D.C.? Eturyhmätoiminnan avoimuus EU:ssa".

Keskustelun kohokohdat tapahtumassa "Is Brussels the new Washington, D.C.? Eturyhmätoiminnan avoimuus EU:ssa".

Brysselin eturyhmätoiminta oli aiheena myös korkean tason keskustelussa "Is Brussels the New Washington D.C.?", jonka oikeusasiamies järjesti toukokuussa 2015 ja johon muun muassa komission varapuheenjohtaja Frans Timmermans osallistui alustajana. Oikeusasiamies korosti avauspuheenvuorossaan sitä, kuinka tärkeää on, että EU:n toimielimillä on käytössä vakaat menettelyt, joilla varmistetaan, että niiden jäsenet ja virkamiehet ovat tietoisia siitä, miten vaikutusyrityksiä on käsiteltävä. [#2](#)

Eturyhmien edustajien vaikutustavat olivat keskeisiä tupakkateollisuuden edustajia koskevassa tutkimuksessa. Siinä oikeusasiamies [havaitti](#), että Barroson komissio – terveys- ja kuluttaja-asioiden pääosastoa lukuun ottamatta – ei ollut ollut riittävän avoin tupakka-alan eturyhmätoiminnasta eikä siten ollut pannut täysimääräisesti täytäntöön YK:n tällä alalla antamia sääntöjä ja ohjeita. Oikeusasiamies kehotti komissiota julkaisemaan etukäteen internetissä kaikki tapaamiset tupakka-alan eturyhmien tai niiden laillisten edustajien kanssa sekä kyseisten kokousten pöytäkirjat. Oikeusasiamiehen suositusta koskevassa [lausunnossaan](#) komissio totesi jo täyttävänsä Maailman terveysjärjestön tupakoinnin torjuntaa koskevan puitesopimuksen (FCTC) velvoitteet. Oikeusasiamies [totesi](#) pitävänsä kantaa erittäin valitettavana ja huomautti, että kansanterveys menee kaiken edelle. [#4](#)

#4

Newstalk Lunchtime

[@EUombudsman](#) on tobacco lobbying in the EU:
[@EU_Commission](#) have an obligation not to hide behind the non binding nature of the guidelines

Euroopan oikeusasiamies tupakka-alan eturyhmätoiminnasta EU:ssa: Euroopan komissio ei voi vedota ohjeiden sitomattomuuteen.

2.4 Eettiset kysymykset

Kansalaisten luottamus EU:n toimielimiä kohtaan voi vähetä, jos he katsovat, että johtavat virkamiehet mahdollisesti jättävät virkansa ottaakseen vastaan esimerkiksi yksityisellä sektorilla työn, johon kuuluu entisiin työtovereihin vaikuttamista. "Pyörövi-ilmiotä" koskevista tapauksista tehdyn kahden kantelun perusteella oikeusasiamies antoi vuonna 2014 muutamia suosituksia kyseisten tapausten käsittelystä. Komission varapuheenjohtajalle Kristalina Georgievälle osoitetussa [kirjeessä](#) oikeusasiamies korosti selkeiden perustelujen merkitystä, kun komissio näyttää vihreää valoa entisten johtavien virkamiesten tulevalle työlle.

Komissio alkoi joulukuussa julkaista sellaisten tiettyjen johtavien virkamiesten nimiä, jotka lähtevät komissiosta uusiin töihin. Julkisesti saatavilla oleva tieto sisältää kyseessä olevien johtavien virkamiesten aiemmat tehtävät, heidän uuden asemansa ja komission arvioinnin mahdollisesta eturistiriidasta. Oikeusasiamies suhtautui myönteisesti tähän toimenpiteeseen, joka vastaa hänen suosituksiaan, mutta korosti tukevansa edelleen komissiolle antamaansa kehotusta julkaista nimiä useammin kuin kerran vuodessa, jota laki vähintään edellyttää. Hän kehotti myös muita EU:n toimielimiä, elimiä ja erillisvirastoja panemaan nämä avoimuustoimenpiteet täytäntöön EU:n henkilöstösääntöjen vaatimusten mukaisesti.

Komission jälkeinen työ oli aiheena myös oikeusasiamiehen komission puheenjohtajalle Jean-Claude Junckerille osoittamassa kirjeessä, jossa hän kehotti olemaan etukäteen entistä avoimempi entisten komission jäsenten uusien toimien osalta. Puheenjohtaja Juncker totesi vastauksessaan, että komissio antaisi komission kokousten pöytäkirjat aiempaa helpommin saataville, kun kokouksissa tehdään päätöksiä entisten komission jäsenten toimikauden jälkeisistä toimista. Joulukuussa lähettämässään kirjeessä oikeusasiamies pysyi kannassaan, että komission pitäisi julkaista etukäteen – tarvittaessa henkilötietoja muokaten – tilapäisen eettisen komitean lausunnot. Komission on otettava kyseisen komitean lausunnot huomioon arvioitaessa komission jäsenten tulevia tehtäviä. #5

Korkeiden eettisten vaatimusten jatkuva ylläpitäminen julkisessa hallinnossa edellyttää, että myös ulkopuolisten neuvonantajien mahdolliset eturistiriidat arvioidaan tarkasti. Juuri tästä oli kyse tapauksessa, jossa brittiläinen kansalaisjärjestö teki kantelun tavasta, jolla Euroopan elintarvikevirasto (EFSA) käsitteli viraston muuntogeenisiä hyönteisiä käsittelevää työryhmää koskevia eturistiriitakysymyksiä. Oikeusasiamies havaitsi, että EFSA ei pystynyt takaamaan, että kyseiset yliopistossa työskennelleet asiantuntijat olivat ilmoittaneet kaikki asiaankuuluvat tiedot virastolle. Hän myös ehdotti, että EFSA:n pitäisi tarkistaa eturistiriitaa koskevat sääntönsä.

Oikeusasiamies julkaisi vuoden 2015 alussa tulokset EU:n elinten epäkohtien paljastamista koskevien sääntöjen nykytilannetta koskevasta tutkimuksestaan. Heinäkuussa 2014 käynnistetyssä tutkimuksessa havaittiin, että vain kahdessa oikeusasiamiehen toimiston tutkimasta yhdeksästä elimestä oli otettu käyttöön sisäiset epäkohtien paljastamista koskevat säännöt. Säännöt olivat käytössä komissiossa ja tilintarkastustuomioistuimessa, mutta eivät parlamentissa, neuvostossa, unionin tuomioistuimessa, ulkosuhdehallinnossa, talous- ja sosiaalikomiteassa, alueiden komiteassa ja Euroopan tietosuojavaltuutetussa. #6

#5

Vicky Cann

Great letter to President Juncker from @EUombudsman to demand more transparency on #revolvingdoors moves by ex-comrs [http://www.ombudsman.europa.eu/cases/correspondence.faces/en/60612/html.bookmark ...](http://www.ombudsman.europa.eu/cases/correspondence.faces/en/60612/html.bookmark...)

Euroopan oikeusasiamieheltä puheenjohtaja Junckerille tärkeä kirje, jossa vaaditaan lisää avoimuutta entisiä komission jäseniä koskevaan pyöröovi-ilmiöön.

#6

Transparency Int. EU

@EUombudsman finds that only 2/9 EU institutions have adequate #whistleblowing guidelines http://buzz.mw/bqc1k_f <http://bit.ly/QHjNV>

Euroopan oikeusasiamiehelle selviää, että vain kahdessa yhdeksästä elimestä on asianmukaiset ohjeet epäkohtien paljastamisesta.

Vastaukset osoittivat, että on tehtävä paljon enemmän, jotta yleisölle ja mahdollisille epäkohtien paljastajille voidaan osoittaa, että EU:n elimet kannustavat paljastamaan epäkohtia ja suojaavat epäkohtien paljastajia kostotoimenpiteiltä.

Oikeusasiamiehen vuonna 2015 päättämä [tutkimus](#) Euroopan ulkosuhdehallinnosta osoitti, että kyseiset säännöt ovat tarpeen. Kantelija, Euroopan unionin poliisioperaation (EUPM) henkilöstön jäsen, kääntyi oikeusasiamiehen puoleen menetettyään työnsä. Kantelija oli saanut kirjeen, jossa kerrottiin, että hänen sopimuksensa päätettäisiin kahdeksan päivän kuluttua siitä, kun hän oli ilmoittanut Euroopan unionin neuvoston siviilikriisinhallinnan suunnittelu- ja toteutusvoimavaran (CPCC) siviilioperaatioiden komentajalle EUPM:n väitetyistä säännönvastaisuuksista. Kantelija oli jo aiemmin lähettänyt EUPM:n päällikölle kirjeen 20 säännönvastaisuudesta EUPM:ssä. Oikeusasiamies huomautti, että erottamisen ajoituksesta ja tekstistä voi perustellusti päätellä, että kantelija erotettiin, koska hän oli paljastanut epäkohdan. Oikeusasiamies myös arvosteli kantelijan väitteiden tutkimisessa käytettyä väliaikaista sisäistä tarkastusprosessia.

Ulkosuhdehallinto ilmoitti vuoden 2015 loppupuolella oikeusasiamiehelle, että se oli ottanut käyttöön epäkohtien paljastamista koskevat komission säännöt ja sopinut erillisestä epäkohtien paljastamisesta koskevasta menettelystä operaatioitaan varten. Myös parlamentti ja alueiden komitea ottivat käyttöön epäkohtien paljastamista koskevat säännöt. Oikeusasiamies selvittää käyttöön otettujen sääntöjen yksityiskohtia ja odottaa, että myös muut elimet ottavat säännöt käyttöön. Tämän alan kattavat säännöt tarkoittavat, että kaikkien EU:n hallinnon väärinkäytösten paljastamiseen on aiempaa paremmat mahdollisuudet.

2.5 Perusoikeudet

Perusoikeuksien kunnioittamisen varmistaminen EU:n toimielimissä ja elimissä on keskeinen osa oikeusasiamiehen työtä. Myös tämän osalta EU:n toimielimet ja elimet ovat tehneet merkittäviä muutoksia oikeusasiamiehen toimiston kanssa tehdyn hyvän yhteistyön ansiosta. [#7](#)

Toimisto teki tutkimuksen – rinnakkain Euroopan oikeusasiamiesten verkoston 19 jäsenen kanssa – siitä, kunnioitetaanko kotimaihinsa pakolla palautettavien siirtolaisten perusoikeuksia. Oikeusasiamies tutki EU:n rajavalvontaviraston Frontexin roolia pakkoon perustuvissa yhteispalautuksissa, kun taas 19 kansallista oikeusasiamiehen toimistoa selvitti, miten pakkoon perustuvat palautukset toteutetaan niiden kotijäsenvaltioissa. Oikeusasiamies päätti tutkintansa toukokuussa ja antoi monia [ehdotuksia](#), muun muassa sen, että lapsiperheet

#7

The Bureau

EU Ombudsman tells us Frontex has significant 'room for improvement' how it handles joint returns of illegal migrants [http://labs.thebureauinvestigates.com/is-frontex-bordering-on-chaos ...](http://labs.thebureauinvestigates.com/is-frontex-bordering-on-chaos...)

Euroopan oikeusasiamies kertoo, että Frontexilla on "paljon parantamisen varaa" laittomien siirtolaisten yhteispalautusten käsittelyssä.

sekä raskaana olevat naiset pitäisi sijoittaa istumaan erilleen muista palautettavista ja että viraston pitäisi edistää yhteisiä sääntöjä turvalaitteiden käytöstä. Frontexin vastaus oli esimerkillinen. Joulukuussa parlamentti tuki aiemmin vuonna 2013 tehtyyn tutkimukseen perustuvaa oikeusasiamiehen kehoitusta, jonka mukaan Frontexin pitäisi perustaa kantelumekanismi sen työstä aiheutuvia mahdollisia perusoikeuksien rikkomuksia varten. Komissio ehdotti sittemmin luonnosta asetukseksi Euroopan raja- ja rannikkovalvonnasta, joka korvaisi Frontexin. Ehdotus sisältää kyseisen kantelumekanismin. [#8](#)

Oikeusasiamies päätti vuonna 2015 myös tutkintansa siitä, kunnioitetaanko Euroopan perusoikeuskirjaa silloin, kun jäsenvaltiot käyttävät rahaa EU:n koheesiorahastosta rahoitettuihin hankkeisiin. Tutkimus oli käynnistetty toukokuussa 2014. Sen perusteena olivat pääasiassa kansalaisyhteiskunnan esittämät huolet siitä, että EU:n rahoja ehkä käytetään perusoikeuksia heikentävästi, esimerkiksi käyttämällä varoja hankkeisiin, joissa vammaisia henkilöitä laitostetaan sen sijaan, että yritettäisiin integroida heitä yhteiskuntaan. Oikeusasiamies laati kansalaisjärjestöjen ja kansallisten oikeusasiamiesten palautteen perusteella komissiolle [kahdeksan ehdotusta](#) sen tällä alalla suorittamaa jäsenvaltioiden valvontaa varten. Komissio vastasi marraskuussa ilmoittamalla ohjeista, jotka se oli osoittanut jäsenvaltioille peruskirjan noudattamisesta koheesiopolitiikan alalla ja niitä seuraavasta koulutuksesta.

Toinen kanteluun perustuva perusoikeuksia koskeva [tapaus](#) koski parlamentin työntekijää, jonka tyttärellä on vakava aivovamma. Työntekijä kääntyi oikeusasiamiehen puoleen sen jälkeen, kun parlamentti oli yrittänyt kumota poikkeuksen, jonka se oli myöntänyt hänelle määräaikaisen henkilöstön liikkuvuutta koskevista toimenpiteistä. Oikeusasiamies pyysi parlamenttia pitämään poikkeuksen voimassa niin kauan kuin kantelijan tyttären tilanne edellyttää äidin läsnäoloa, siinäkin tapauksessa, että kesto ei voida määrittää. Parlamentti hyväksyi suosituksen.

2.6 EU:n kilpailupolitiikka

Komission kilpailuasioita koskevilla päätöksillä voi olla syvällisiä vaikutuksia yrityksiin, koska niissä määritetään esimerkiksi se, onko yrityksillä oikeus sulautua toisiin yrityksiin, katsotaanko niiden toimivan kartellina tai käyttävätkö ne sopimattomia menettelyjä. Myös niihin sovelletaan komission hallinnollisia käytäntöjä koskevia tiukkoja vaatimuksia, muun muassa päätöksentekoa koskevaa puolueettomuutta.

Yksi kilpailupolitiikkaan liittyvä tapaus koski silloisen kilpailuasioista vastaavan komission jäsenen vuonna 2012 ja 2014 antamia lausuntoja mahdollisen kartellin käynnissä olevasta

#8

**Roberta
Metsola MEP**

[#HappeningNow](#): meeting with stakeholders, [#Frontex](#) & [@EUombudsman](#) on our report on agency [@EP_Petitions](#) [@EP_Justice](#)

Sidosryhmien, Frontexin ja Euroopan oikeusasiamiehen kokous Euroopan parlamentin vetoomusvaliokunnan ja kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan Frontexia koskevasta mietinnöstä.

Kilpailuasioista vastaava Euroopan komission jäsen
Margrethe Vestager.

#9

Finance
News
London**Finance News
London**

European Ombudsman
criticises ex-regulator in C.
Agricole case <http://reuters/1MviiHb>

Euroopan oikeusasiamies arvostelee
entistä sääntelyviranomaista Crédit
Agricole -tapauksessa.

tutkinnasta. Crédit Agricole, yksi tutkimuksen kohteena olleista pankeista, valitti lausuntojen antaneen vaikutelman, että komissio oli jo päättänyt tutkinnan lopullisesta tuloksesta. Tapausta tutkittuaan oikeusasiamies pyysi maaliskuussa komissiota tunnustamaan hallinnollisen epäkohdan ja toteuttamaan toimenpiteitä vastaavien ongelmien välttämiseksi jatkossa.

Tapauksen käsittelyn marraskuussa päättäneessä lopullisessa päätöksessään oikeusasiamies ilmoitti olevansa tyytyväinen siihen, että komissio oli toteuttanut toimenpiteitä tällaisten tapahtumien estämiseksi tulevaisuudessa. Hän myös toisti aiemman havaintonsa hallinnollisesta epäkohdasta, koska komission katsottiin tehneen päätelmän kantelijan osallistumisesta kartelliin, ennen kuin tutkinta oli päätetty. #9

2.7 Julkinen osallistuminen EU:n päätöksentekoon

Kansalaiset vaativat enenevässä määrin oikeutta ilmaista kantansa EU:n poliittiseen päätöksentekoon. Vuodesta 2012 alkaen käytössä olleen eurooppalaisen kansalaisaloitteen perustamisella pyrittiin vastaamaan tähän vaatimukseen. Kansalaisaloitteen sääntöjen mukaisesti miljoona kansalaista vähintään seitsemästä jäsenvaltiosta voi pyytää komissiota antamaan lainsäädäntöehdotuksen tietyllä alalla. #10

Saatuaan monia kanteluita kansalaisaloitteen laatimista koskevista oikeudellisista ja käytännön vaatimuksista oikeusasiamies päätti tutkia kansalaisaloitteen ja komission aseman siinä. Oikeusasiamies kehotti kansalaisaloitteiden järjestäjiä, kansalaisjärjestöjä ja asiasta kiinnostuneita kansalaisia antamaan palautetta siitä, miten hyvin kansalaisaloite toimii. Näiden vastausten perusteella laadittiin ohjeet kansalaisaloitteen toiminnan parantamiseksi. Ehdotusten tavoitteena oli muun

#10

ECAS NGO

For the @EUombudsman the
EC's reply to the ECI must be
detailed and transparent

Euroopan oikeusasiamiehen mielestä
eurooppalaista kansalaisaloitetta
koskevan Euroopan komission
vastauksen on oltava yksityiskohtainen
ja avoin.

muassa varmistaa, että kansalaisaloitteen hylkäämistä koskevat perustelut ovat perusteltuja ja kattavia, ja ottaa käyttöön aiempaa yksinkertaisemmat ja yhtenäisemmät vaatimukset tukiallekirjoituksiin tarvittavien henkilötietojen osalta. [#11](#)

Oikeusasiamies [esitteli](#) nämä ohjeet vuotuisessa ”kansalaisaloitepäivässä” Euroopan talous- ja sosiaalikomiteassa huhtikuussa. Hän pani merkille, että kansalaisaloite saattaa epäonnistua, jos sitä pidetään työkaluna, jota komissio vain sietää sen aktiivisen tukemisen sijasta. Komissio vastasi, että se yrittää parantaa perustelujaan sille, miksi se ei vie aloitetta eteenpäin, ja että se oli jo parantanut tietojen keräämiseen käytettävää verkko-ohjelmistoa. [#12](#)

Yleisön kuulemisen merkitys näkyi myös [kantelussa](#), jonka Euroopan kilpailukykyisen televiestinnän yhdistys (ECTA) teki oikeusasiamiehelle. Yhdistys syytti komissiota siitä, että se ei järjestänyt asianmukaista julkista kuulemistä ja tehnyt vaikutustenarviointia ennen kuin se antoi ehdotuksen asetukseksi eurooppalaisista sähköisen viestinnän sisämarkkinoista. Ehdotus sisälsi myös verkkovierailumaksujen asteittaisen poistamisen. Oikeusasiamiehen päätelmän mukaan komission olisi tavallisesti pitänyt noudattaa julkista kuulemistä koskevia vähimmäisvaatimuksia (sellaisina kuin ne on esitetty komission vuonna 2002 antamassa tiedonannossa), mutta sillä oli kuitenkin oikeus asettaa ensisijaisia poliittisia tavoitteita ja tehdä poliittisia valintoja tämän lainsäädäntöehdotuksen nimenomaisissa puitteissa. Oikeusasiamies kuitenkin kehotti komissiota selventämään omissa säännöissään ne täsmälliset ja rajalliset olosuhteet, joissa se voi rajoittaa julkista kuulemistä ensisijaisten poliittisten tavoitteiden vuoksi.

Myös Euroopan elintarviketurvallisuusvirastosta (EFSA) tehtiin julkista kuulemistä koskeva kantelu. Walesilainen kansalaisjärjestö [valitti](#), että EFSA:n julkinen kuuleminen glyfosaatin (kasvimyrkyn) käytöstä ei ollut riittävän käyttäjystävällinen. Oikeusasiamiehen puuttuttua asiaan EFSA yksinkertaisti julkisen kuulemisen osallistumismenettelyä.

2.8 EU:n erillisvirastot

Suurin osa oikeusasiamiehen työstä koskee komissioon liittyviä tutkimuksia, mikä kertoo sen hallinnon koosta, panoksesta ja tehtävien laajuudesta. EU:n erillisvirastot – jotka käsittelevät monia eri asioita perusoikeuksista lääkkeisiin, ympäristöön ja ilmailun turvallisuuteen – on kuitenkin myös tärkeitä, joskin välillisesti, kansalaisten elämässä. Toiseksi eniten oikeusasiamiehen tekemistä tutkimuksista liittyy niihin. Muiden elinten tapaan erillisvirastojen on täytettävä avoimuutta, vastuuvollisuutta ja etiikkaa koskevat tiukimmat mahdolliset vaatimukset.

#11

ECI Campaign

.@EUombudsman: more can be done by the @EU_Commission to improve the #ECI. #eciday2015 #savetheECI

Euroopan oikeusasiamiehen mielestä Euroopan komissio voi tehdä vielä enemmän eurooppalaisen kansalaisaloitteen parantamiseksi.

#12

Maria L Sanchez B

#ECI as engaging tool requires that citizens feel not only heard but also listened to, says @EUombudsman [http://www.ombudsman.europa.eu/en/cases/decision.faces/en/59205/html.bookmark ...](http://www.ombudsman.europa.eu/en/cases/decision.faces/en/59205/html.bookmark...)

Euroopan kansalaisaloite on kiinnostava työkalu, joka edellyttää, että kansalaisia myös kuunnellaan kuulemisen lisäksi, Euroopan oikeusasiamies toteaa.

#13

**Miguel Ángel
Blanes**

Good job of European
Ombudsman. Congratulations
[#transparency](#) [#opengov](#)
[#democracy](#)

Hyvää työtä Euroopan
oikeusasiamieheltä! Onneksi olkoon!

Yksi oikeusasiamiehen vuonna 2015 käsittelemä erillisvirastoja koskeva [tapaus](#) koski Helsingissä sijaitsevaa Euroopan kemikaalivirastoa (ECHA). Oikeusasiamies käynnisti tutkimuksen, kun kansalaisjärjestö oli tehnyt kantelun eläimillä tehtäviä kokeita koskevista ehdotuksista. ECHA oli väittänyt, ettei se voinut hylätä kyseisiä ehdotuksia, mutta kansalaisjärjestö torjui näkemyksen toteamalla, että ehdotettujen kokeiden tiedot saataisiin käyttämällä vaihtoehtoista menetelmää. Oikeusasiamiehen päätelmän mukaan ECHAN tulkinta asemastaan oli liian tiukka. Hän ehdotti ECHALLE, että se vaatisi kaikkia rekisteröijiiä osoittamaan, että ne olivat yrittäneet välttää eläinkokeita, ja että se antaisi rekisteröijille tietoa, jonka avulla ne voisivat välttää eläinkokeita. ECHA suostui panemaan molemmat ehdotukset täytäntöön. [#13](#)

Lokakuussa 2015 [keskipisteessä](#) oli puolestaan Brysselissä sijaitseva tutkimuksen toimeenpanovirasto. Tapaus koski tutkimusapurahahakemuksen hylkäämistä EU:n tutkimusohjelmassa. Yliopisto oli alun perin tarjonnut kantelijalle tehtävää, mutta sitten hänelle ilmoitettiin, että hänen hakemuksensa ”ei olisi eettisesti hyväksyttävä”, koska hän oli aiemmin ollut harjoittelussa yksityisessä yrityksessä ja koska, muiden syiden muassa, ryhmän jäsenten ja kyseisen yrityksen välillä oli meneillään oikeusriita. Hän valitti erillisvirastoon, mutta se sanoi, että tutkijoiden palkkaaminen oli apurahojen edunsaajien vastuulla eli tässä tapauksessa yliopiston vastuulla. Tutkija kääntyi oikeusasiamiehen puoleen ja totesi, että menettely ei ole avoin. Oikeusasiamies kehotti erillisvirastoa lisäämään tutkimusapurahoja myöntävien laitosten käyttämien rekrytointikäytäntöjen valvontaa. Erillisvirasto hyväksyi suosituksen.

Toinen [tapaus](#) koski koulutuksen, audiovisuaalialan ja kulttuurin toimeenpanovirastoa (EACEA), jota pieni irlantilainen yhteisöryhmä syytti siitä, että virasto oli epäoikeudenmukaisesti lyhentänyt ystävyyskaupunkihankkeiden rahoitushakemusten määräaikaa. Oikeusasiamiehen puututtua asiaan EACEA selkeytti toimiaan, ja kantelija pystyy osallistumaan ystävyyskaupunkihankkeeseen vuonna 2016.

Luku 3

Oikeusasiamiehen toimiston 20-vuotispäivä

Euroopan oikeusasiamies yhdessä Euroopan parlamentin jäsenten Peter Jahrin (vasemmalla) ja Séan Kellyn (oikealla) kanssa juhlimassa Euroopan oikeusasiamiehen toimiston 20-vuotispäivää.

Maastrichtin sopimuksella perustettu Euroopan oikeusasiamiehen toimisto täytti 20 vuotta vuonna 2015. Emily O'Reilly järjesti juhlan kunniaksi kesäkuussa seminaarin, johon kutsuttiin hänen kaksi edeltäjäänsä, Jacob Söderman ja Nikiforos Diamandouros, sekä muita oikeusasiamiehiä ja tutkijoita. Seminaarissa keskusteltiin oikeusasiamiehen toimiston kehityksestä sekä keskeisistä kysymyksistä, kuten avoimuudesta, hyvästä hallinnosta ja oikeusasiamiesten menettelysäännöistä. Seminaarissa pitämässään puheenvuorossa oikeusasiamies huomautti, että hänen työnsä on mahdollista siksi, että EU:n toimielimet

Seminaari Euroopan oikeusasiamiehen toimiston 20-vuotispäivän kunniaksi.

Euroopan oikeusasiamies ja Euroopan parlamentin vetoisuusvaliokunnan puheenjohtaja Cecilia Wikström (oikealla) ja varapuheenjohtaja Marlene Mizzi (vasemmalla) Euroopan oikeusasiamiehen toimiston 20-vuotispäivän kunniaksi järjestetyllä vastaanotolla.

hyväksyvät oikeusasiamiehen aseman ja kunnioittavat sitä laajemmassa julkishallinnossa.

Toimisto juhli marraskuussa vuosipäiväänsä Euroopan parlamentissa järjestetyllä vastaanotolla, jossa vetoisuusvaliokunnan puheenjohtaja Cecilia Wikström oli vierailevana puhujana. Tapahtumaan osallistui monia Euroopan parlamentin jäseniä, kansallisia oikeusasiamiehiä, EU:n toimielinten yhteyshenkilöitä ja muita sidosryhmiä.

Emily O'Reilly esitteli vuotta 2014 koskevan vuosikertomuksensa Euroopan parlamentin puhemiehelle Martin Schulzille.

4.1 Euroopan parlamentti

Euroopan oikeusasiamies pitää työssään erityisen tärkeinä hyviä suhteita Euroopan parlamenttiin. Vuonna 2015 oikeusasiamies tapasi puhemies Martin Schulzin sekä yli 30 Euroopan parlamentin jäsentä kaikista tärkeimmistä poliittisista ryhmistä ja monista eri jäsenvaltioista. Oikeusasiamies osallistuu pyynnöstä valiokuntien kokouksiin. Viime vuonna hän osallistui Euroopan parlamentin vetoamusvaliokunnan ja kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan kokouksiin. Lisäksi hän käytti puheenvuoron EU:n toimielinten vastuuvollisuuden, avoimuuden ja koskemattomuuden lisäämistä käsittelevässä yhteisessä kuulemisessa *"Towards a high degree of Accountability, Transparency & Integrity in the EU Institutions"*.

4.2 Vetoamusvaliokunta

Oikeusasiamies käy jatkuvaa vuoropuhelua vetoamusvaliokunnan kanssa. Tämä yhteydenpito on olennaisen tärkeää, jotta EU:n kansalaisia ja EU:ssa pysyvästi asuvia voidaan tukea heidän huolissaan ja koordinoida oikeusasiamiehen ja valiokunnan välistä työtä. Oikeusasiamies käsittelee EU:n toimielimiä, elimiä ja virastoja vastaan tehtyjä kanteluja, kun taas vetoamusvaliokunta käsittelee vetoamuksia, jotka koskevat EU:n eri toiminta-aloja

eri puolilla Eurooppaa. Vuonna 2015 jatkettiin menestyksekkästä yhteistyötä valiokunnan puheenjohtajan Cecilia Wikströmin ja kaikkiin poliittisiin ryhmiin kuuluvien Euroopan parlamentin jäsenten kanssa. Oikeusasiamies arvostaa käynnissä olevia yhteisiä ponnisteluja, joilla pyritään tekemään EU:sta aiempaa palveluhenkisempi ja kansalaisten kannalta miellyttävämpi.

4.3 Euroopan komissio

Euroopan komissio on EU:n toimeenpanoelin, joka vastaa myös suuresta osasta EU:n hallinnollista työtä ja herättää paljon yleistä kiinnostusta. Siksi suurin osa oikeusasiamiehelle tehdyistä kanteluista koskee komissiota. Tämän vuoksi oikeusasiamies pitää yllä tiiviitä suhteita komissioon. Vuonna 2015 hän tapasi puheenjohtaja Junckerin kolme kertaa sekä useita varapuheenjohtajia, useita komission jäseniä ja pääsihteerin. Ympäri vuoden jatkettiin myös kuukausitapaamisia yksiköiden tasolla. Oikeusasiamiehen mielestä vuotta leimasivat jatkuvat pyrkimykset avoimuuden lisäämiseen ja vahva ja toimiva suhde komissioon.

Euroopan oikeusasiamies ja Euroopan komission puheenjohtaja Jean-Claude Juncker.

Euroopan oikeusasiamies ja Euroopan komission varapuheenjohtaja Frans Timmermans.

4.4 Muut EU:n toimielimet, elimet ja erillisvirastot

Oikeusasiamies pitää yllä tärkeitä suhteita myös muihin EU:n toimielimiin, elimiin ja EU:n erillisvirastoihin, jotta niiden hallintokulttuuria ja instituutioiden välistä yhteistyötä voidaan parantaa. Oikeusasiamies tapasi vuonna 2015 Euroopan unionin neuvoston pääsihteerin, Euroopan elintarviketurvallisuusviraston pääjohtajan, Euroopan

talous- ja sosiaalikomitean varapuheenjohtajan, Euroopan tietosuojavaltuutetun, Euroopan kemikaaliviraston pääjohtajan, Euroopan investointipankin pääjohtajan ja Euroopan unionin perusoikeusviraston pääjohtajan sijaisen. Nämä kokoukset ovat olennainen osa oikeusasiamiehen toimeksiantoa huolehtia ”kultaisen standardin” noudattamisesta julkishallinnossa ja luontaisia hänen strategialleen lisätä toimiston merkitystä, näkyvyyttä ja vaikutusta kansalaisten puolesta. #14 #15

#14

Aidan O'Sullivan

Good meeting just now between [@EUombudsman](#) and [@FedericaMog](#) [@eu_eas](#) in [#Strasbourg](#)

Strasbourgissa Euroopan oikeusasiamiehen ja EU:n ulko- ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan Federica Mogherinin onnistunut tapaaminen.

#15

European Ombudsman

[.@euombudsman](#) just concluded a fruitful meeting with [@EIBtheEUBank](#) President, Werner Hoyer & VP Jonathan Taylor

Euroopan oikeusasiamies on juuri päättänyt tuloksekkaan kokouksen Euroopan investointipankin pääjohtajan Werner Hoyerin ja varapuheenjohtajan Jonathan Taylorin kanssa.

4.5 YK:n vammaisyleissopimus

Oikeusasiamies voi havaita hallinnon epäkohdan, jos EU:n elin rikkoo Yhdistyneiden kansakuntien vammaisten henkilöiden oikeuksista tehdyssä yleissopimuksessa säädettyjä oikeuksia.

YK:n vammaisyleissopimuksen asiantuntijakomitea tarkasti vuonna 2015 yleissopimuksen täytäntöönpanon EU:ssa. Kyseistä täytäntöönpanoa valvovan rakenteen jäsenenä oikeusasiamies antoi esimerkkejä toimistonsa tutkimuksista. Oikeusasiamies osallistuu myös aktiivisesti rakenteen uudistamiseen.

#16

Catherine Naughton

@EUombudsman recommends fully independent, adequately resourced CPRD monitoring framework with appropriate legal basis #eucrpdframework

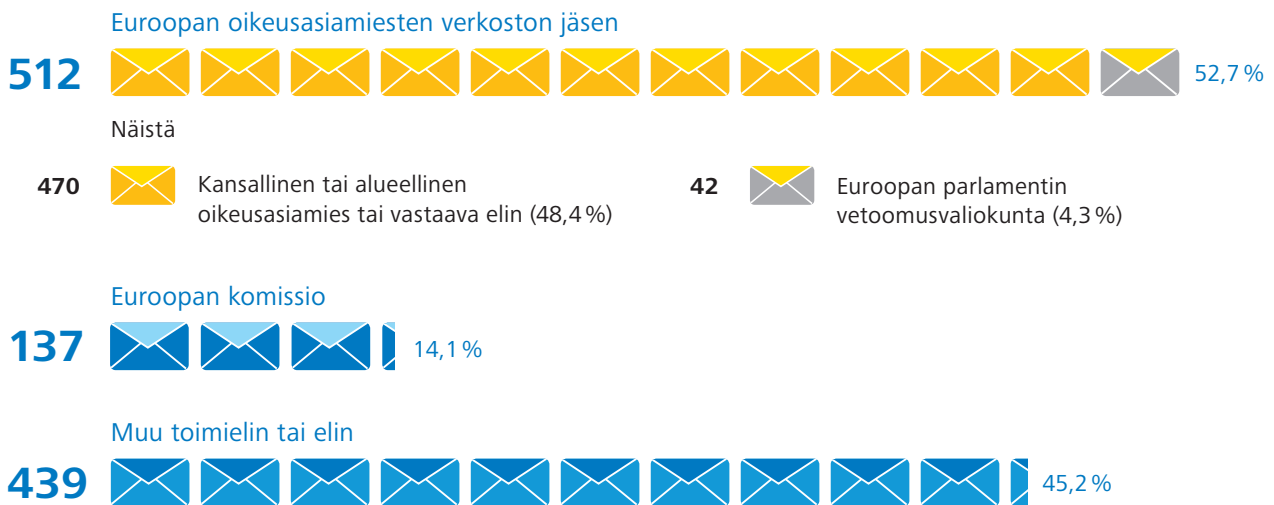
Euroopan oikeusasiamies suosittelee täysin riippumatonta ja riittävästi resursoitua vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan yleissopimuksen valvontarakennetta, jolla on asianmukainen oikeusperusta.

Yksi oikeusasiamiehen käsittelemistä kanteluista tuli kuurolta ehdokkaalta, joka oli pyytänyt lisäaikaa Euroopan henkilöstövalintatoimiston (EPSO) kilpailun valintakokeessa. EPSO ei suostunut pyyntöön, ja ehdokas kääntyi oikeusasiamiehen puoleen. Oikeusasiamies kuulee tällä hetkellä sidosryhmiä ja asiantuntijoita asiasta.

Toisessa kantelussa oikeusasiamies katsoi, että on mahdotonta hyväksyä, että koulutuksen, audiovisuaalialan ja kulttuurin toimeenpanovirasto ei pystynyt takaamaan viittomakielen tulkkausta Erasmus+-konferenssissa, vaikka se oli alun perin vahvistanut tulkkauksen. Järjestäjät kertoivat muutama päivä ennen tapahtumaa, että palvelua varten hankittu tulkki oli perunut tuloensa. Oikeusasiamies pyysi erillisvirastoa tarkistamaan viittomakielen tulkkien hankkimista koskevat järjestelynsä, jotta tällainen ongelma ei toistu. #16

Toisille toimielimille ja elimille siirretyt kantelut: kantelijat, joita oikeusasiamies neuvoi vuonna 2015 kääntymään toisen toimielimen tai elimen puoleen

Huomautus: Joissakin tapauksissa oikeusasiamies antoi kantelijalle useamman tyyppisiä neuvoja, joten prosenttiosuuksien summa on siksi yli 100 %.

Euroopan oikeusasiamiehen strategisena tavoitteena on lisätä toimiston vaikutusta, merkitystä ja näkyvyyttä. Vuonna 2015 oikeusasiamies alkoi kansallisen tason oikeusasiamieskollegojensa kanssa myös uudistaa Euroopan oikeusasiamiesten verkostoa, jotta siitä saataisiin näkyvämpi ja merkittävämpi Euroopan kansalaisten kannalta. Verkostoon kuuluu 96 toimistoa 36:ssa Euroopan maassa sekä Euroopan parlamentin vetoamusvaliokunta.

Verkoston jäsenten kannanottojen perusteella Euroopan oikeusasiamies laati joukon ehdotuksia verkoston uudistamiseksi. Tärkeimpiä muutoksia olivat Euroopan oikeusasiamiehen ja kansallisten oikeusasiamiehen toimistojen rinnakkaisten tutkimusten aloittaminen sekä yhteistyön tiivistäminen yhteistä etua koskeissa valituissa aiheissa.

Yksi esimerkki oli edellä mainittu rinnakkainen tutkimus laittomien siirtolaisten pakkoon perustuvasta palauttamisesta EU:sta. Euroopan oikeusasiamies selvitti, miten Frontex käsitteli näitä pakkopalautuksia, ja 19 kansallisen toimiston kollegat selvittivät, miten sitä käsitellään jäsenvaltioissa. Havaintojen

#17

**Gundi
Gadesmann**

Network of EU Ombudsmen:
Investigators exchange
experiences on [@FrontexEU](#)
forced joint return flights
[@EUombudsman](#)

Euroopan oikeusasiamiesten verkosto:
tutkijat vaihtavat kokemuksia Frontexin
ja jäsenvaltioiden yhteisistä pakkoon
perustuvista palautuslennoista.

perusteella Euroopan oikeusasiamies laati Frontexille joukon ehdotuksia. Rinnakkaiseen tutkimukseen osallistuneet tutkijat pitivät seurantakokouksen lokakuussa Madridissa. [#17](#)

Kansallisen tason kollegojen kanssa käytyjen keskustelujen jälkeen Euroopan oikeusasiamies ilmoitti joulukuussa komissiolle, että verkosto tutkii seuraavaksi, käytetäänkö EU:n turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastosta peräisin olevia rahoja jäsenvaltioissa maahanmuuttajien perusoikeuksia kunnioittavalla tavalla.

Toinen esimerkki aihekohtaisesta yhteistyöstä oli se, kun Euroopan oikeusasiamies käynnisti joulukuussa kaikkien verkoston kollegojen kanssa kuulemisen eturyhmätoiminnan avoimuudesta. Tavoitteena oli laatia EU:n ja kansallisen tason virkamiehille ohjeet yhteydenpidosta eturyhmien edustajiin. Euroopan oikeusasiamiehen päätös keskittyä tähän kysymykseen kertoo siitä, että EU:n hallinnon lisäksi myös kansallisiin hallintoihin kohdistuu painetta eturyhmiltä. Eturyhmätoiminnan avoimuutta koskevien ohjeiden on tehokkuuden vuoksi heijastettava tätä monitasoista todellisuutta. [g+ #2](#)

#2

Euroopan oikeusasiamies

Euroopan oikeusasiamies vieraili tällä viikolla Wienissä ja Budapestissä keskustelemassa Itävallan ja Unkarin oikeusasiamiesten kanssa suunnitelmista vahvistaa yhteistyötä Euroopan oikeusasiamiesten verkostossa. Hän tapasi myös toimittajia, sidosryhmiä ja Euroopan unionin perusoikeusviraston virkamiehiä.

Verkoston uudistamiseksi ehdotettiin myös, että Brysselissä järjestetään kerran vuodessa yksi suuri verkoston kokous, jossa keskusteltaisiin jostakin tärkeästä yleisestä etua koskevasta aiheesta. Euroopan oikeusasiamies alkoi myös parantaa kansallisilta toimistoilta EU:n lainsäädännöstä tulevien tiedustelujen sisäistä käsittelyprosessia. Sillä taataan, että vastaukset – jotka tulevat EU:n toimielimiltä – saadaan ajoissa, jotta kansallisen tason kollegat voivat käyttää niitä omissa tutkimuksissaan. Kansallisia

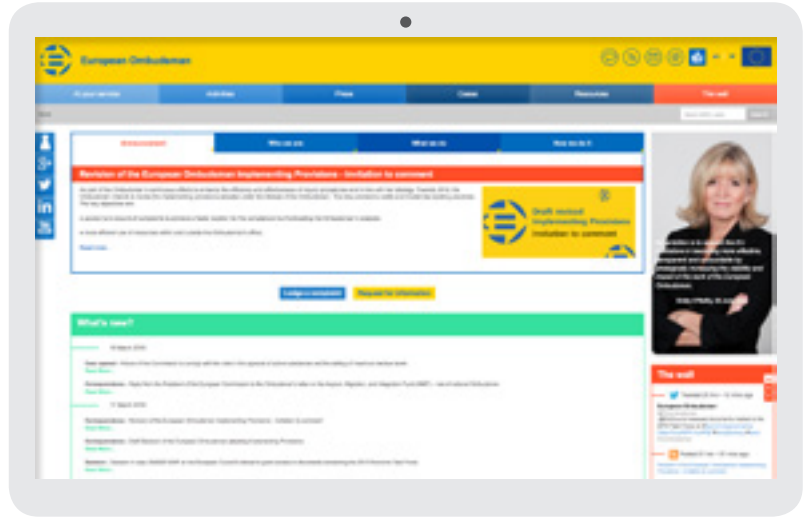

Euroopan oikeusasiamiesten verkoston seminaari Varsovassa.

oikeusasiamiehen toimistoja on myös kannustettu toimittamaan yhteisiä kannanottoja Euroopan komission julkisiin kuulemisiin kansalaisoikeuksia käsittelevistä lainsäädäntöehdotuksista.

Euroopan oikeusasiamiesten verkoston kymmenes kansallinen seminaari järjestettiin huhtikuussa Varsovassa. "Oikeusasiamiehet syrjintää vastaan" -nimisessä konferenssissa keskusteltiin siitä,

Euroopan oikeusasiamiehen vuorovaikutteinen opas auttaa joka vuosi tuhansia kansalaisia löytämään oikean elimen, johon voi ottaa yhteyttä ongelman vuoksi.

miten oikeusasiamiehet käsittelevät tapauksia, joihin liittyy syrjintää, kansallisiin vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden oikeuksia ja iäkkäiden ihmisten oikeuksia.

Joulukuussa oikeusasiamies kävi kollegoidensa luona Wienissä ja Budapestissä. Molemmissa pääkaupungeissa käydyissä keskusteluissa keskityttiin perusoikeuksien, avoimuuden ja eturyhmätoiminnan kaltaisiin kysymyksiin. Vierailu liittyi oikeusasiamiehen tavoitteeseen lisätä verkoston näkyvyyttä ja korostaa yhteistyön merkitystä sekä kansallisella että EU:n tasolla.

Oikeusasiamiehen julkaisu *Ongelmia EU:n kanssa? Kuka voi auttaa sinua?* sisältää lisätietoja vaihtoehtoisista valituskeinoista.

6.1 Talousarvio

Oikeusasiamiehen talousarvio on EU:n talousarvion itsenäinen pääluokka. Talousarvio jakautuu kolmeen osastoon. Osastoon 1 sisältyvät palkat, korvaukset ja muut henkilöstöön liittyvät menot. Osastoon 2 sisältyvät kiinteistöt, kalustot, tarvikkeet ja sekalaiset käyttömenot. Osastoon 3 sisältyvät toimiston yleisistä tehtävistä aiheutuvat menot. Vuonna 2015 talousarvion mukaisia määrärahoja oli 10 346 105 euroa.

Tehokkaan varainhoidon varmistamiseksi oikeusasiamiehen sisäinen tarkastaja tarkastaa määräajoin toimiston sisäiset valvontajärjestelmät ja sen varainkäytön. Kuten muidenkin EU:n toimielinten tapauksessa, Euroopan tilintarkastustuomioistuin tarkastaa myös oikeusasiamiehen toimiston tilit.

6.2 Resurssien käyttö

Oikeusasiamies laatii joka vuosi [vuotuisen hallintosuunnitelman](#), jossa määritellään konkreettiset toimet, jotka on toteutettava toimiston tavoitteiden ja painopisteiden saavuttamiseksi. Vuoden 2015 hallintosuunnitelma on ensimmäinen suunnitelma, joka perustuu Euroopan oikeusasiamiehen strategiaan "[Kohti vuotta 2019](#)".

Euroopan oikeusasiamiehen toimiston henkilöstö.

Beate Gminder Euroopan oikeusasiamiehen toimiston uudeksi pääsihteeriksi.

6.3 Oikeusasiamiehen tukena oleva ryhmä

Oikeusasiamiehen toimistolla työskentelee erittäin pätevä ja kielitaitoinen henkilöstö. Näin varmistetaan, että se voi hoitaa hallinnollisia epäkohtia koskevat kantelut 24:llä EU:n virallisella kielellä ja lisätä tietoisuutta oikeusasiamiehen työstä. Vuonna 2015 Euroopan oikeusasiamiehen toimiston henkilöstötaulukossa oli 66 virkaa. Syyskuussa uudeksi pääsihteeriksi tuli Beate Gminder, kun Ian Harden jäi eläkkeelle.

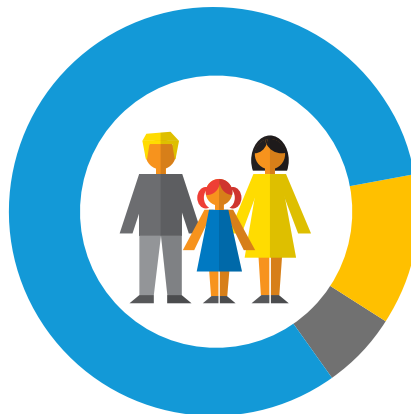
Täydellinen ja säännöllisesti päivitettävä henkilöstöluettelo sekä yksityiskohtaista tietoa oikeusasiamiehen toimiston organisaattiorakenteesta ja kunkin yksikön tehtävistä on saatavilla [oikeusasiamiehen verkkosivustolla](#).

Kantelujen tyyppi ja lähde

Euroopan oikeusasiamies on vuodesta 2015 alkaen muokannut jatkuvasti tutkimusmenetelmiään, jotta niistä saataisiin entistä tehokkaampia ja jotta ne vaikuttaisivat yhä enemmän useampaan kansalaiseen. Monia kanteluun perustuvia tapauksia ei siis käynnistetty erikseen vaan käsiteltiin osana strategisia tutkimuksia. Näitä olivat muun muassa TTIP-neuvottelujen avoimuus, asiantuntijaryhmien kokoonpano ja ihmisoikeuksien kunnioittaminen EU:n koheesiorahaston puitteissa. Muut yksittäiset kantelut käsiteltiin lähes poikkeuksetta tällä entistä ennakoivammalla strategisella lähestymistavalla.

Euroopan
oikeusasiamiehen
vuonna 2015 auttamat
kansalaiset
17 033

13 966

neuvoa annettiin oikeusasiamiehen verkkosivuilla olevan vuorovaikutteisen oppaan kautta

2 007

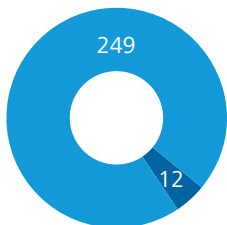
kantelua käsiteltiin vuonna 2015

1 060

tiedusteluun vastattiin oikeusasiamiehen toimistosta

261

Euroopan oikeusasiamiehen vuonna 2015 käynnistämää tutkimusta

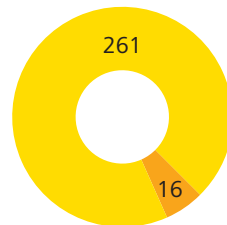

tutkimusta käynnistettiin kantelun perusteella

oma-aloitteista tutkimusta käynnistettiin (mukaan lukien kolme strategista tutkimusta)⁽¹⁾

277

Euroopan oikeusasiamiehen vuonna 2015 päättämää tutkimusta

kantelun perusteella käynnistettyä tutkimusta päätettiin

oma-aloitteista tutkimusta päätettiin (mukaan lukien kahdeksan strategista tutkimusta)⁽²⁾

6

strategista aloitetta⁽³⁾

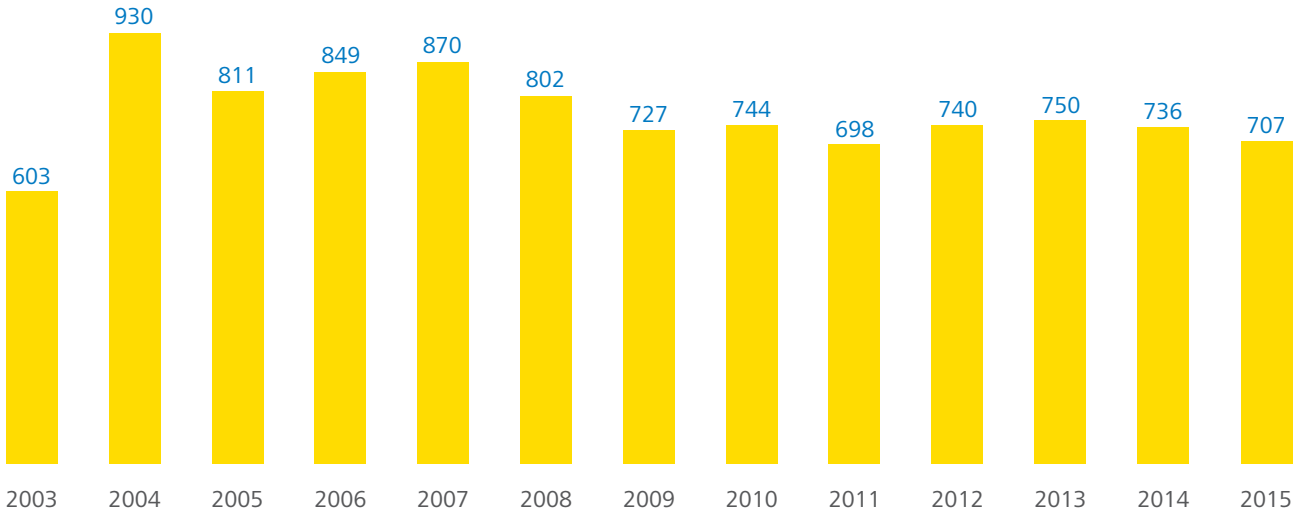
⁽¹⁾ Tekniset oma-aloitteiset tutkimukset (esim. muilta kuin EU:n kansalaisilta tuleviin kanteluihin perustuvat) eroavat strategisista oma-aloitteisista tutkimuksista (esim. kolmikantakokousten avoimuutta ja maksuviivästyksiä koskevat).

⁽²⁾ Näitä olivat muun muassa TTIP-neuvottelujen avoimuutta, epäkohtien paljastamista, eurooppalaista kansalaisaloitetta, EU:n koheesio politiikan perusoikeuksia ja Frontexin pakkoon perustuvia palautuksia koskevat strategiset tutkimukset.

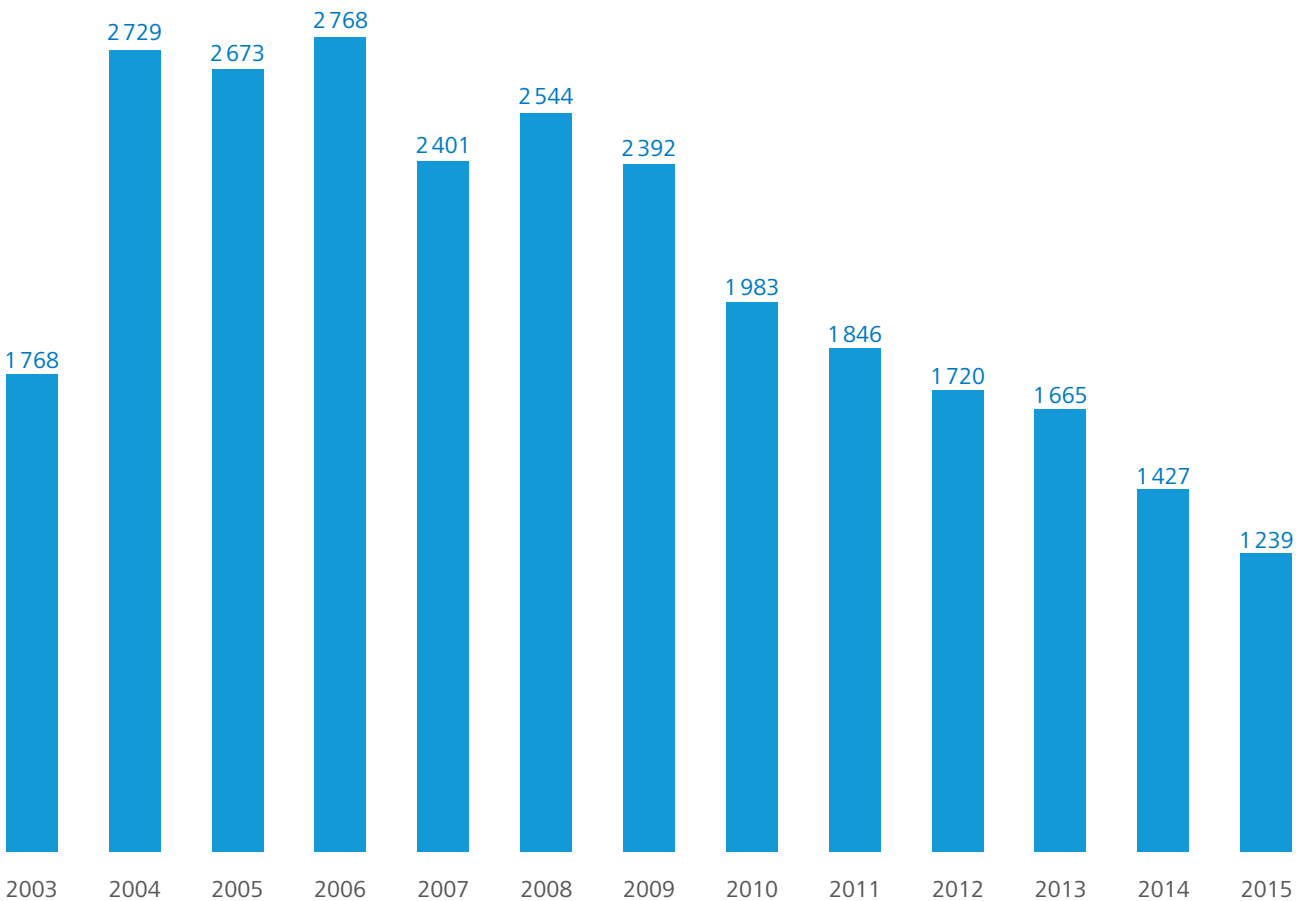
⁽³⁾ Oikeusasiamies päätti seurata monia strategisesti merkittäviä aiheita käynnistämättä tutkimusta, esimerkiksi EKP:n avoimuutta, entisten komission jäsenten toimikauden jälkeistä työtä ja turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahaa.

Euroopan oikeusasiamiehen toimivaltaan kuuluvien kantelujen määrä vuosina 2003–2015

Euroopan oikeusasiamiehen toimivaltaan kuulumattomien kantelujen määrä vuosina 2003–2015

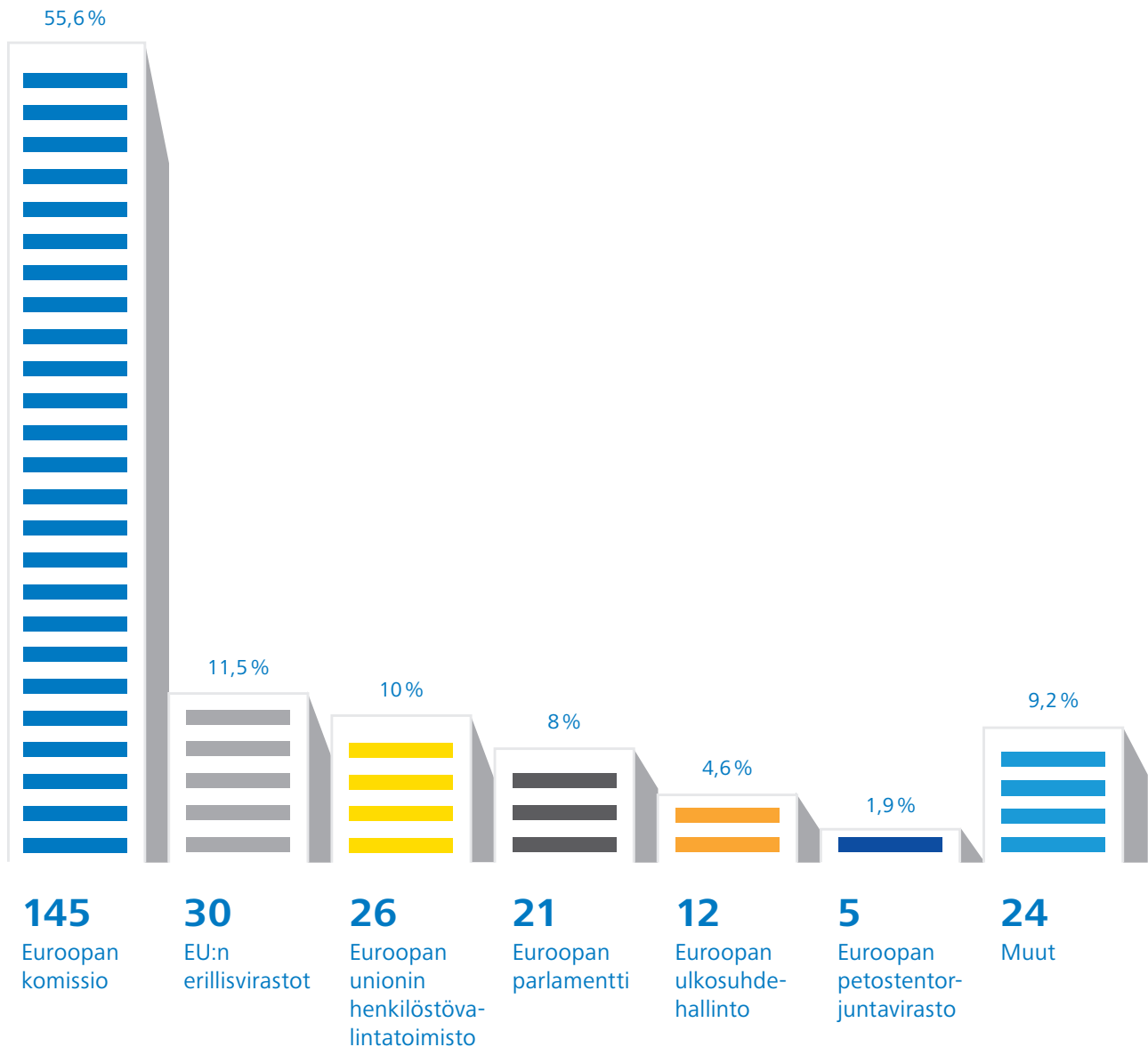

Luku 8

Kantelun kohteena olleet toimielimet ja elimet

Euroopan oikeusasiamiehen vuonna 2015 tekemät tutkimukset koskivat seuraavia elimiä

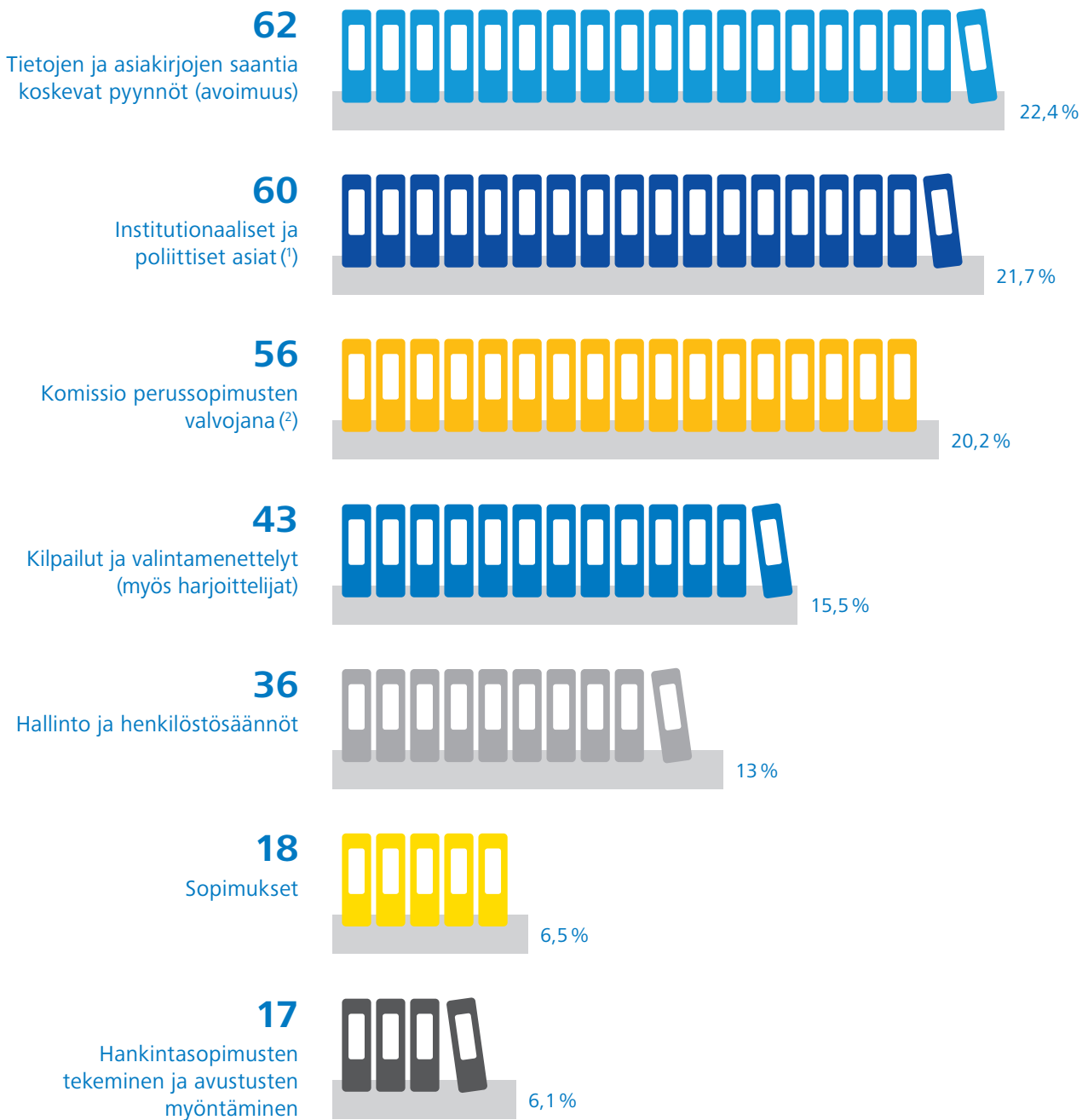
Huomautus: Yksi vuonna 2015 käynnistetty oma-aloitteinen tutkimus (kolmikantakokousten avoimuudesta) koski useampaa kuin yhtä elintä. Prosenttiosuuksien summa on sen vuoksi suurempi kuin 100 %.

Luku 9

Kantelujen aiheet

Euroopan oikeusasiamiehen vuonna 2015 päättämien tutkimusten aihe

Huomautus: Joissakin tapauksissa oikeusasiamies päätti tutkimuksen, joka koski kahta tai useampaa aihetta. Prosenttiosuuksien summa on sen vuoksi suurempi kuin 100 %.

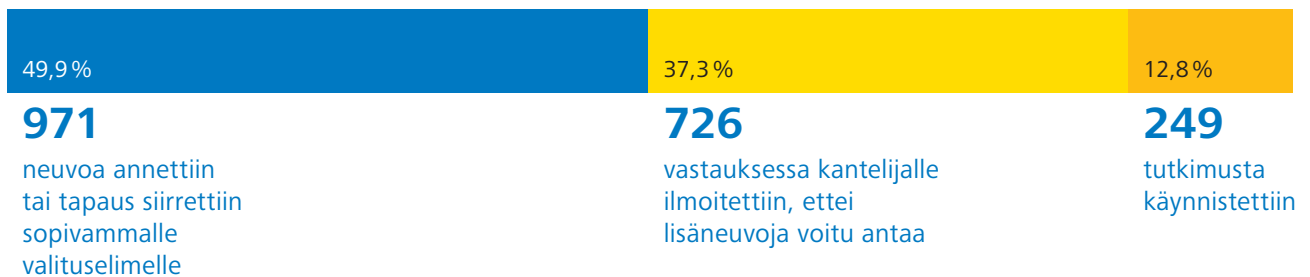
(¹) Esimerkiksi eturistiriidat tai viivästykset ja muut puutteet elinten menettelyissä.

(²) Esimerkiksi komission menettelyt väitetyistä EU:n lainsäädännön rikkomuksista jäsenvaltioissa.

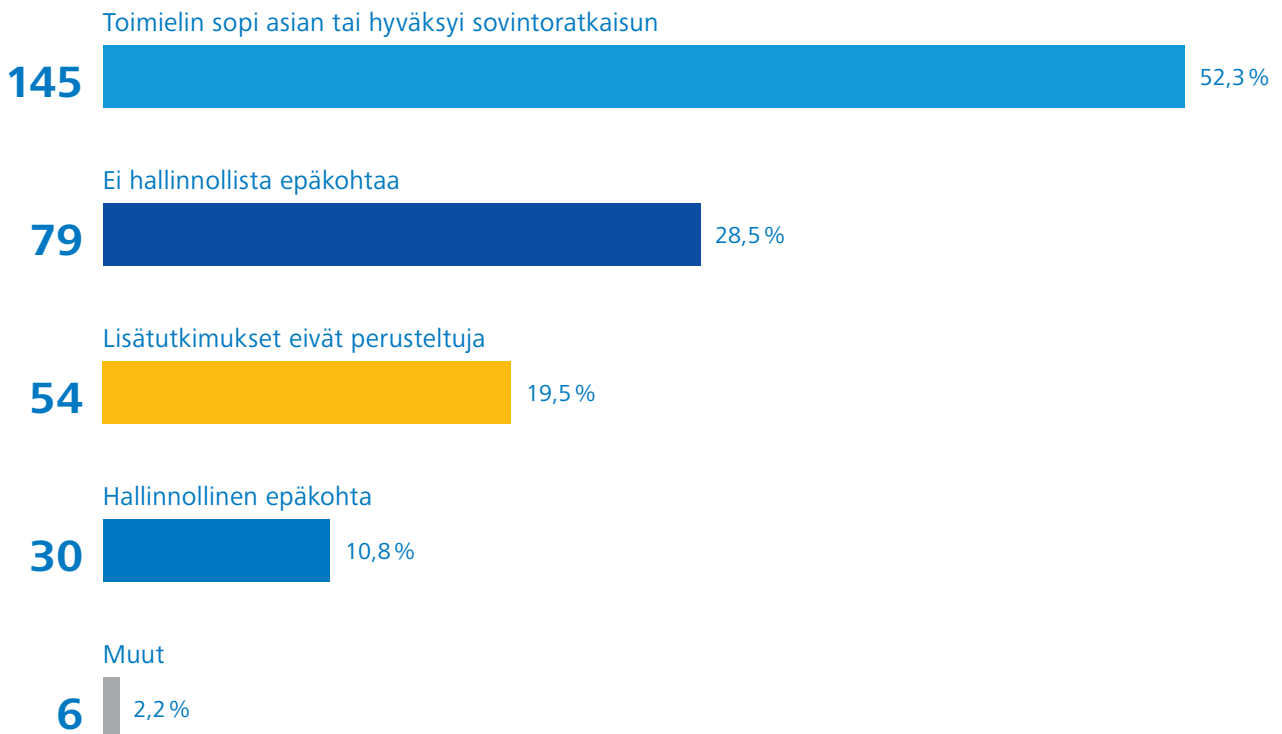

Luku 10 Tulokset

Vuonna 2015 saapuneiden kantelujen perusteella toteutetut Euroopan oikeusasiamiehen toimet

Euroopan oikeusasiamiehen vuonna 2015 päättämien tutkimusten tulokset

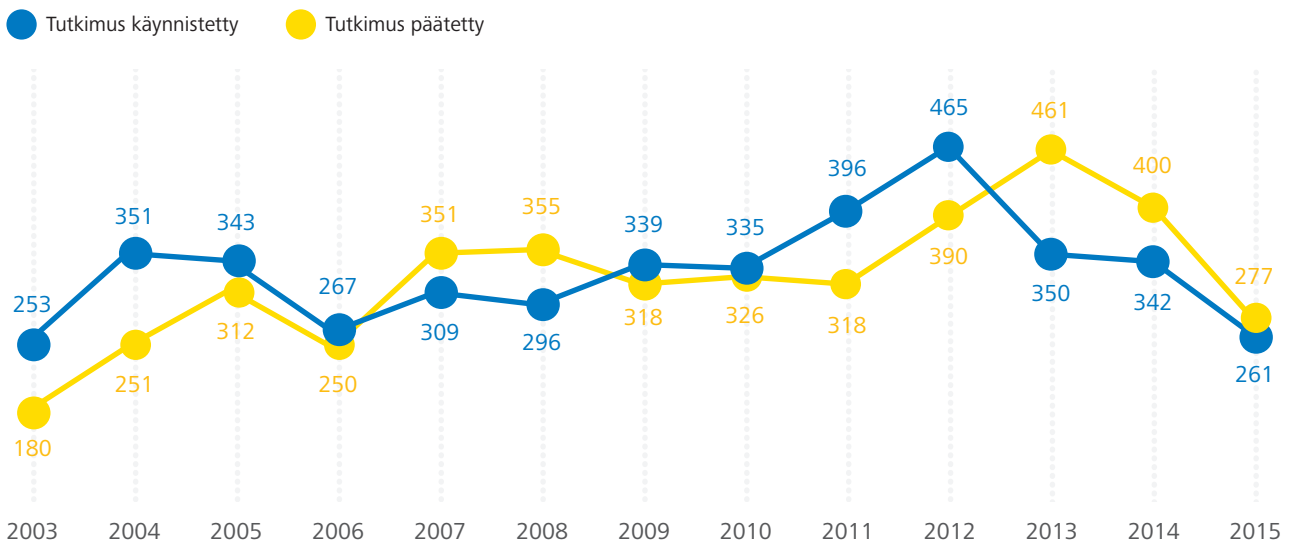

Huomautus: Joissakin tapauksissa oikeusasiamies päätti tutkimuksen kahdesta tai useammasta syystä. Prosenttiosuuksien summa on sen vuoksi suurempi kuin 100%.

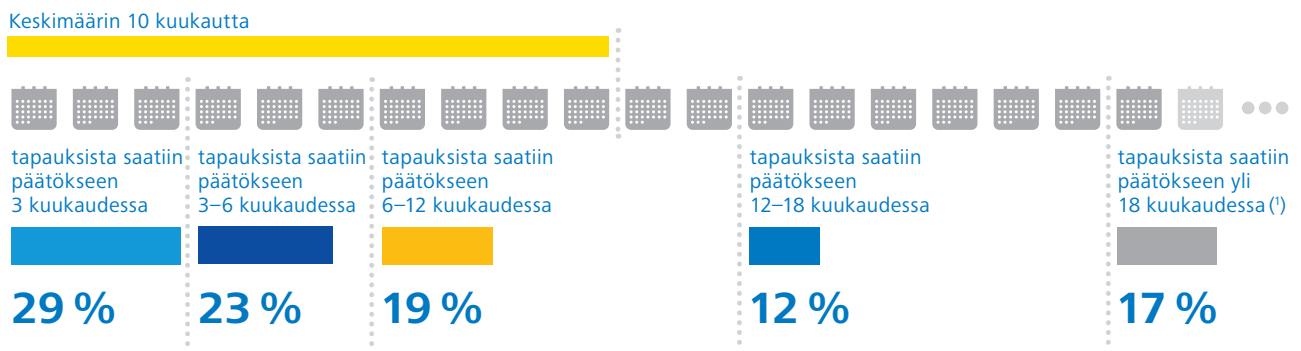
Tutkimukset, joissa Euroopan oikeusasiamies havaitsi hallinnollisen epäkohdan vuonna 2015

Euroopan oikeusasiamiehen tutkimusten määrän kehittyminen

Euroopan oikeusasiamiehen vuonna 2015 päättämien tutkimusten pituus

(!) Jotkin monimutkaiset tapaukset edellyttävät kantelijan ja asianomaisen toimielimen kuulemista useampaan kertaan. Tällä tavalla Euroopan oikeusasiamiehen henkilöstö saa kaikki tosiseikat selville ja myös pyrkii saamaan aikaan molempia osapuolia tyydyttävän ratkaisun.

Oikeusasiamies korostaa voimakkaasti yleistä etua koskevien strategisten tutkimusten tekemistä. Pääosa hänen työstään koskee kuitenkin kansalaisten, yritysten, yhdistysten, kansalaisjärjestöjen ja muiden organisaatioiden kanteluihin perustuvia tapauksia.

Oikeusasiamies varmistaa, että maksuton kantelupalvelu toimii mahdollisimman oikeudenmukaisesti, läpinäkyvästi ja yksinkertaisesti. Kantelijat voivat toimittaa kantelunsa oikeusasiamiehelle millä tahansa kirjallisella keinolla, myös [verkkokantelulomakkeella](#). Jokaiselle kantelulle nimetään tapauksen käsittelystä vastaava oma yhteyshenkilönsä.

Kun kantelu ei kuulu oikeusasiamiehen toimivaltaan, toimisto antaa kantelijalle mahdollisimman paljon neuvoja toisista elimistä, jotka voisivat auttaa. Se voi myös päättää siirtää kanteluja toisille elimille, esimerkiksi Euroopan oikeusasiamiesten verkoston jäsenelle, jos kantelija suostuu siihen.

Jos kantelu ei täytä tutkittavaksi ottamisen perusteita tai tutkimuksen käynnistäminen muutoin tutkittavaksi otettavissa olevasta kantelusta ei ole riittävän perusteltua, oikeusasiamies hylkää kantelun. Kantelijalle osoittamassaan kirjeessä oikeusasiamies antaa neuvoja aina, kun se on tarkoituksenmukaista, ja erityisesti, jos toinen kansallisen tai EU:n tason elin voi auttaa kantelijaa.

Jos oikeusasiamies päättää käynnistää tutkimuksen, hän selvittää ensin, voitaisiinko kantelijan valituksen aiheet selvittää nopeasti. Hän voi esimerkiksi tutkia kiistaan liittyvät asiakirjat nopeasti, tai hänen asian käsittelijänsä voi ottaa elimeen puhelimitse yhteyttä nopean ratkaisun löytämiseksi.

Menettelyjen parantaminen tapausten käsittelyssä

Oikeusasiamies alkoi vuoden 2015 lopussa tarkastella uudelleen tapausten käsittelymenettelyjään niiden tehostamiseksi ja vaikutuksen lisäämiseksi. Tarkistetut menettelyt otetaan käyttöön vuonna 2016, kun tämä uudelleentarkastelu on päättynyt ja Euroopan parlamenttia on kuultu.

Täysimittaiset tutkimukset ovat välttämättömiä esimerkiksi silloin, kun kantelu on monimutkainen tai edellyttää selvästi kyseessä olevien elinten eri aloihin erikoistuneiden yksikköjen osallistumista. Oikeusasiamiehellä on käytettävissään useita vaihtoehtoja. Hän voi ehdottaa ratkaisua tai antaa suosituksen, jossa hän pyytää elintä korjaamaan hallinnollisen epäkohdan. Jos ratkaisuun ei päästä, oikeusasiamies voi päättää esittää kriittisen huomautuksen.

Luku 12

Oikeusasiamiehen ehdotusten noudattaminen

Oikeusasiamiehen ehdotusten noudattaminen vuonna 2015

Oikeusasiamies julkaisee joka vuosi kattavan selvityksen siitä, miten EU:n elimet ovat noudattaneet EU:n hallinnon parantamista koskevia oikeusasiamiehen ehdotuksia. Nämä ehdotukset annetaan ratkaisuin, suosituksina, kriittisinä huomautuksina ja lisähuomautuksina. Noudattamistaso on keskeinen tekijä mitattaessa oikeusasiamiehen työn vaikutusta ja merkitystä.

Kertomuksesta *Putting it Right? – How the EU institutions responded to the Ombudsman in 2014* (Tilanne korjattu? Näin EU:n toimielimet vastasivat oikeusasiamiehelle vuonna 2014) käy ilmi, että EU:n elimet noudattivat oikeusasiamiehen suosituksia 90 %. Se on tähän mennessä selkeästi korkein saavutettu luku. Sen jälkeen, kun toimisto alkoi rekisteröidä noudattamistilastoja vuonna 2011, elinten noudattamistaso on ollut keskimäärin 80 %. Kertomuksen mukaan ehdotuksia noudatetaan vaihtelevasti eri toimielimissä: osa toimielimistä sai tulokseksi täydet 100 %, heikoimmassa tapauksessa tulos oli 0 %. Esimerkiksi komission noudattamistaso oli 86 % (nousi 73 % vuonna 2013). Suurin osa oikeusasiamiehen tutkimuksista kohdistuu komissioon, koska komission koko EU:n hallinnossa on niin suuri.

Vuotta 2015 koskeva kertomus on saatavilla vuoden 2016 lopulla.

Näin otat yhteyttä Euroopan oikeusasiamieheen

Kirjoita

Euroopan oikeusasiamies
1 avenue du Président Robert Schuman
CS 30403
F- 67001 Strasbourg Cedex

Soita

+33 (0)3 88 17 23 13

Lähetä sähköpostia

eo@ombudsman.europa.eu

Käy verkossa

Verkkosivusto: www.ombudsman.europa.eu

Twitter: twitter.com/EUombudsman

Google+: plus.google.com/101520878267293271723

LinkedIn: www.linkedin.com/company/272026

YouTube: www.youtube.com/eotubes

Tämä vuosikertomus on julkaistu internetissä osoitteessa
www.ombudsman.europa.eu

© Euroopan unioni, 2016

Kaikki valokuvat © Euroopan unioni, paitsi kansikuva (© Tom Grill / Getty Images) ja sivulla 8 oleva kuva (© Denis Ismagilov / Stocklib).

Jäljentäminen opetustarkoituksessa ja muussa ei-kaupallisessa tarkoituksessa on sallittua, kunhan lähde mainitaan.

Käytetyt kirjasimet: FrutigerNext ja Palatino.

Print	ISBN 978-92-9212-822-7	ISSN 1680-3833	doi: 10.2869/76885	QK-AA-16-001-FI-C
PDF	ISBN 978-92-9212-825-8	ISSN 1680-3949	doi: 10.2869/7687	QK-AA-16-001-FI-N

Ota yhteyttä Euroopan oikeusasiamiehen toimistoon,
jos tarvitset tämän julkaisun suurennetulla tekstillä.